

Beretning Landboforeningen Odder-Skanderborg

I morgen tidlig er det nøjagtig 4 uger siden at Putin startede en invasion af Ukraine, og dermed kastede Europa ud i krig, noget de fleste havde svært ved at forestille sig skulle ske mod et moderne og civiliseret land.

Konsekvenserne er enorme, selvfølgelig først og fremmest for det Ukrainske folk, som står i en helt ubeskrivelig og umenneskelig situation som også påvirker de herboende Ukrainere som vi blandt andet i Landbruget har tæt kontakt til.

En blanding af afmagt og en ubærlig trang til at gøre noget er følelser de fleste af os har, og som heldigvis også fører til en enorm opbakning fra hele Vesten til at bekæmpe Putin og hans kumpaner, samt at hjælpe det ukrainske folk med hvad der er muligt.

Landmænd der er arbejdsgivere for Ukrainere har et særligt ansvar for at gøre alt for at støtte dem og acceptere den situation de er i, de fleste af dem passer deres arbejde, men det er tydeligt at det lys de havde i øjnene før, er slukket og de har det enormt svært.

De langsigtede konsekvenser af krigen er svære at forudsige, men langt de fleste bliver fattigere og der findes ingen vindere i sådan en meningsløs konflikt.

Pludselig tales der seriøst om global fødevarerkrise og i nogle verdensdele også energikrise, de fleste råvarer eksploderer i pris og inflationen er højere end vi har set i mere end 30 år.

Som landmænd oplever vi også enorm stor ustabilitet på både det vi skal købe og sælge, en situation der gør det svært at disponere og risikoen for at ramme forkert er temmelig stor.

Men det kan være at vi får gjort lidt op med den kedelige tendens der de senere år har bredt sig i blandt andet Danmark, om at fødevarer er en selvfølge og helst ikke må koste noget og ikke mindst alle de utålelige debatter om kønsneutrale trafiklys og hvordan tegneseriefigurer skal være påklædt.

En moderne familie bruger cirka 10 % af deres disponible indkomst på fødevarer, hvor det i nogle fattige lande er omkring 80 %

Nu kan vi måske igen lære at sætte lidt pris på at få opfyldt de basale behov og værdsætte at vi forhåbentlig også fremover lever i fred og harmoni.

Demokratiet ligger dybt i landbrugets DNA og hele vores erhverv er bygget op omkring andelsselskaber og foreninger, umoderne i nogens øjne men det sjove er at det fungerer og vi kan være stolte af vores organisering som vi jo primært kan takke nogle af vores visionære forgængere for og vi har en vigtig opgave i at videreudvikle og modernisere løbende så vores efterkommere forhåbentlig kan sige det samme.

Et helt års begivenheder i vores spændende erhverv er svær at beskrive på en halv time, så da vi er så heldige i aften at have besøg af Landbrug og fødevarers formand Søren Søndergaard vil jeg undlade at komme ind på de fleste af de mange emner som vi håndtere i samarbejde med L og F i håb om at Søren kommer ind omkring en del af dem.

Jeg er imponeret over den indsats der gøres fra Axelborg hver eneste dag for vores erhverv og der er enormt mange dygtige og dedikerede medarbejdere der arbejder ihærdigt for os hver eneste dag.

I det østjyske har vi tidligere arbejdet sammen i Landbrug og Fødevarer Østjylland, som vi nu har erstattet med Politisk forum hvor alle foreninger bag Velas deltager samt Djursland Landboforening.

Her holder vi møder med lokale folketingspolitikere og andre relevante personer samt aftaler hvilke punkter det giver mening at lave en fælles indsats på.

Vores lokale opgaver består helt overordnet i at sikre jer medlemmer så gode forhold som muligt for at drive landbrug og kunne leve det gode liv på landet.

Vi bruger meget energi på kontakten til vores kommuner og oplever et godt og konstruktivt samarbejde omkring klima, natur, vådområder, drikkevandsbeskyttelse og meget andet som vi ikke altid er enige om men vi prøver at finde nogle løsninger vi alle kan leve med.

Vi har som bekendt indgået en partnerskabsaftale med Odder Kommune og arbejder lige nu på noget lignende i Skanderborg, en aftale der har til formål at vi tænker alle elementer ind i de projekter som vi laver i fællesskab.

Et eksempel er en aftale om muligheden for at i kan få lavet et naturtjek på jeres ejendom til en overkommelig pris, idet både kommunen og landboforeningen yder tilskud, dog er vi ikke endelig på plads med Skanderborg kommune men det kommer vi forhåbentligt snart.

Der ligger en folder rundt på borderne til jer som er interesseret.

De første naturtjek er lavet og landmændene giver udtryk for at det er rart at få beskrevet både eksisterende natur men også potentialet på ejendommen, det viser sig tit at det er små ting der skal til for at forbedre levesteder for dyr og planter, det kræver blot vi ved hvad vi skal gøre.

Vi ser ind i en tid hvor vi skal vænne os til udtrykket ESG som dækker over bedriftens indsats på Klima/Miljø, Sociale forhold og Ledelse. Det bliver et krav fra finanssektoren at man har forholdt sig aktivt til disse emner og selv om noget af det kan opfyldes med godt gammeldags landmandsskab er det en god ide at bruge de muligheder der er for at højne ens rating.

Oveni det kommer glæden ved at gøre noget for biodiversiteten og opleve den mangfoldighed som findes i vores dejlige landskab.

Så skynd jer at melde jer til naturtjek det er først til mølle.

Drikkevandsbeskyttelse er nok det emne hvor uenigheden er størst, hvor vi stadigvæk er overbeviste om at det ensidige fokus på pesticider på dyrkningsfladen er en forfejlet tilgang som ingen positiv indflydelse vil have på drikkevandskvaliteten, der er så mange punktkilder som man burde bruge krudtet på i stedet.

For det første er der stort set ingen boringer der er lukket på grund af pesticider på dyrkningsfladen og når vi dertil lægger den udvikling der har været på området de sidste 10 år er det svært at se at vores nuværende drift skal være et problem især når man tænker på at udviklingen fortsætter hastigt.

Vi har:

Verdens skrappeste godkendelsessystem og bedre og mere selektive midler

Krav om vaske / fyldepladser

GPS styrede sprøjter / spotsprøjtning via satellit og dronebilleder

Krav om sprøjtecertifikat. Syning af sprøjter

Men så laver DR lige en hovedrystende usaglig dokumentar om det Giftige vand og kører radiospots i flere uger med direkte usandheder, det klæder ikke en skattebetalt TV station som burde tegne et nuanceret og seriøst billede af problematikken, men det er åbenbart for store krav at stille til DR.

Der er rimelig stor forskel på hvordan vores 3 kommuner håndterer problematikken med BNBO. Boringsnære beskyttelsesområder.

Odder er godt i gang og kommer måske i mål inden deadline som lige nu er udgangen af 2022.

Skanderborg har kortlagt og indberettet BNBO i kommunen men når ikke at lave aftaler da de vil lave dem samtidig med indsatsplanerne.

Århus er så småt i gang men kommer formentlig ikke i mål.

Vi har aldrig anerkendt det faglige grundlag eller rettere mangel på samme for at indføre disse forbud, men vi må erkende når stort set alle partier i folketinget bakker op om indgrebet er det en håbløs kamp og vi må prioritere at blive holdt skadesløse og få vores tab dækket.

I Bedersagen har vi som bekendt fået Overtakskommissionens ord for at erstatningsniveauet er 110.000 kr pr ha og kommunen har ikke indklaget afgørelsen.

Dette er sket via en lang sej kamp hvor alle parter har bidraget konstruktivt og der skal herfra lyde en stor tak til L og F, Haakon Djurhus, alle vores egne folk og ikke mindst lodsejerne som har bakket 100 % op om denne svære proces.

Sagen om lovligheden af kommunens indgreb pågår stadig og vi håber meget at fagligheden også her kommer til at afgøre sagen.

Det varer nok noget tid inden vi er færdige med at diskutere hvordan vi sikre vores drikkevand intelligent.

Noget andet der handler om vand er de kommende vandplaner som netop nu er i høring frem til 22 juni 2022.

I vores område har Norsminde fjord været en stor udfordring, men nogle af kravene er forsvundet i det nye udspil.

Det ændrer dog ikke ved at vi fortsat skal have stor fokus på de kollektive virkemidler, så vi kan få lov at dyrke vores marker optimalt.

Mange af jer har vist interesse i at etablere minivådområder og tak for det.

Men der har været mange benspænd som der arbejdes på at få fjernet så vi kan få en smidig og operativ sagsbehandling til gavn for biodiversitet og miljø.

Så jeg vil gerne opfordre jer til fortsat at bakke op, da det er en bunden opgave som vi i fællesskab skal løse.

Klima er blevet det nye sort, og det kommer til at fylde rigtig meget de kommende år.

Her har landbruget rigtigt meget at byde ind med og vi er en stor del af løsningen en opgave vi skal tage på os og gøre til et forretningsområde.

Det er et komplekst område og vi har alle brug for at blive klogere på hvor vi skal sætte ind, men det er jo netop det vi som erhverv har været så ekstremt gode til på mange andre områder så vi har et godt udgangspunkt.

Et af de områder der virkelig rykker noget på Klima er Biogas og der arbejdes som bekendt i området med etablering af et større delvist landmandsejet Biogasanlæg som bliver en stor leverandør af vedvarende grøn energi i området.

Samfundskontakt er nok vigtigere end nogensinde og vi har et aktivt udvalg som arbejder ihærdigt med netop det, i år har de dog måtte begrænse sig til 3 søndag i september da de sædvanlige forårs og sommerarrangementer ikke kunne gennemføres på grund af Corona.

Men endnu en fantastisk dag på Bredballegaard d 19 september med besøg af over 5000 glade voksne og børn som oplevede traktorture, klappedyr, så en ko blive malket, smagte på vores produkter og meget mere.

Stor tak til udvalget og ikke mindst JUC med Erik Ravn i spidsen som sammen med hans hold har gjort en stor indsats for dette arrangement.

Jeg vil dog gerne opfordre til at der er flere af jer der tilmelder jer besøgsordningen gennem L og F hvor i stiller jer til rådighed for besøg af skoleklasser. Det er en overkommelig opgave men utrolig vigtigt at få vores produktioner vist frem for de unge.

Sidst vi selv havde besøg af 2 klasser fra Hørning var der efterfølgende 2 elever der var henne og spørge om de kunne få arbejde efter skoletid.

Rekruttering af arbejdskraft er en stor udfordring for de fleste erhverv herunder også landbruget så vi skal gøre hvad vi kan for at oplyse de unge om de mange muligheder og den store alsidighed vi har i vores erhverv.

2021 endte med at blive et utroligt turbulent år for vores fælles forening.

Først og fremmest tabet af vores Formand, men også Corona, Landbrugsaftale og skift af sekretær har fyldt meget.

Vores mangeårige trofaste sekretær Helge Kjær Sørensen stoppede i sommers for at få bedre tid til andre ting, noget vi har vidst i længere tid så vi var forberedte.

Vi takker ordentligt af med Helge senere i aften.

Heldigvis har vi fået etableret et foreningssekretariat i Velas som servicerer de 9 foreninger bag rådgivningsselskabet.

Jørgen Skov Nielsen som en del af jer sikkert kender er vores nye sekretær og samtidig er han leder af sekretariatet hvor han får hjælp af Mette, Maja, Maria, Lise, Hanne og Luise til at servicere de cirka 4000 medlemmer i området.

Vi er glade for det nye setup og oplever stor vilje til i fællesskab at få foreningen til også fortsat at være et aktiv for jer landmænd i området.

I bestyrelsen har vi haft mange snakke om fremtiden og det kulminerede med en strategidag på Vestermølle d 9 februar hvor emnet var foreningens fremtid, organisering og prioritering af indsatsområder.

En rigtig god dag med nogle meget aktive bestyrelsesmedlemmer og nogle klare konklusioner.

Under foreningens fremtid syntes vi, vi har en aktiv og indflydelsesrig forening med stort netværk hvor vi kan tale landbrugets sag.

Vi forholder os også til at strukturudviklingen betyder at vores medlemstal falder med 3- 5 % om året, så vi skal hele tiden vurdere hvor længe det bedste er at drive foreningen i den nuværende form.

Et af de kommende indsatsområder er en meget tættere og større kontakt til de unge i erhvervet, vi vil lægge op til at Landboudommen får en observatør post i bestyrelsen og vi vil gøre det attraktivt for unge ansatte at være medlem ved os senest når de er vokset ud af Landboudommen.

Vi har en fornuftig alderssammensætning i bestyrelsen og den dynamik det giver at have yngre aktive landmænd med er et stort aktiv som vi skal udbygge og udvikle på.

Jeg er også utrolig glad for at vi har et tilsagn fra et yngre aktiv kvindeligt medlem om at stille op i aften hvilket yderligere vil styrke diversiteten i bestyrelsen.

Normalt afslutter man sin beretning med at takke bestyrelsen, og det vil jeg også gøre, men der er i år en særlig grund til at takke jer alle da jeg fornemmer at vi i dette svære år virkelig er rykket ekstra tæt sammen og i har velvilligt budt ind når jeg har haft behov for at uddelegere opgaver, det er jeg meget glad for så vi i fællesskab kan løfte opgaven.

Jeg vil gerne takke alle vore samarbejdspartnere og folk i vores netværk for året der er gået.

Derudover skal lyde en tak til især Jørgen Skov og Helge Kjær men også hele sekretariatet for god opbakning.

Til sidst en tak til Velas og alle vores naboforeninger for godt og konstruktivt samarbejde.

Ole Larsen

Mesing

